

Toimetuse ja tallituse:
Rakvere Viru Maleva staap
Telefon 8.

Viru Malevlane

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimise hind:
postiga 1 kroon aastas.

Tellimisi võtavad vastu peale maleva staabi kõik kompaniide päälükud ja naiskodukaitse jaoskondade esinaised.

Kuulutuste hind:
Kuulutuste küljel 3 s. veeru mm.
Esiküljel . . . 8 " " "
Teksti sees . . . 12 " " "

Nr. 20

Esmaspäeval, 15. oktoobril 1934. a.

VI aastakäik.

Möödus „Neeruti“ manööver.

„Neeruti“ manööver viidi läbi täpselt manöövri kava järele. Kogu manöövri ajal valitses Viru rügemendi ridades eeskujulik kord. Ei olnud joomist ega napsutamist. Kõikjal oli näha hoogu ja tegevuse indu. Lahingkoosseis rindel, naiskodukaitse, vooriosad ja komandandi komando tagalas tegutsesid täielises kontaktis ja parema arusaamise järele. Selle kõige tulemuseks oli hea kord kõikjal, mis kaitseliidu hea nime kõrget hoiab.

Minu sügavam tänu kõigile pealikele, malevlastele ja naiskodukaitselastele, kes Viru rügemendi koosseisus „Neeruti“ manöövri kaasa tegid.

Rakveres, 8. X. 1934 a.

G. V a h e r.
kolonel-leitnant,
Rüüil Viru.

K A S U K I R I I. DIVIISILE.

Nr. 157.

5. oktoobril 1934 a. Rakveres.

II jaoskond.

§ 1.

Narva kaitseringkonna ülema poolt esitatud juurdlustest Vasknarva 1. jal. rüg. meeskonna ja kohalikkude elanikkude vahel 21/22. septembril s. a. ettetulnud vahejuhtumise kohta selgub järgmist:

21. sept. s. a õhtul lubas 1. jal. rüg. meeskonna ülem Vasknarvas leitnant Moora 7. allüva üksuse ajateenijal hilise ajani välja. Kasarmust lahkunud sõdurid ostsid hulga peale ühe liitri viina ja jõid selle koos ära. Seejärele mindi kohalikkude tuletõrje seltsimajja, kus küla noorsugu korraldas järjekorralise tantsuõhtu. Tantsuõhtust võtsid sõdurid

osa kuni selle lõppemiseni. Tantsuõhtu kestel erilisi vahejuhtumisi ette ei tulnud, välja arvatud kapral E. Lass'i kohta külapoiste-venelaste poolt mõnitamiseks öeldud sõnad „tšuhna“. Sellele haavamisele kapral Lass millegagi ei reageerinud. Peo lõppedes umbes kell 23/45 lahkusid seltsimajast kõik sõdurid üheteise järele korruga. Ees tulid välja kapral E. Lass ja reamees F. Janus, viimasena reamees A. Jundas. Reamees A. Jundas'e ees seltsimajast väljatulevale reamees J. Prants'ule pani seltsimaja trepil külaelanik Mihail Haritonov jala ette, mille peale Prants komistas, kuid maha ei kukkunud. Jala ettepanemise pärast reamees Prants tõukas kod. Haritonov'i, see eemaldus, kuid kod. Ivan Sokolov lõi reamees Prants'u seljaga, et abistada Haritonov'it. Sellegi oli tõuge kakeluseks antud ja nüüd läks vastastikkune löömine sõdurite ja eraisikute vahel lahti. Pimeduse tõttu ei olnud näha, mis sünnib, ainult seltsimaja ümbrusest kostis kisa ja lärm. Rusikalööming lõppes venelaste taandumisega seltsimaja taha, kust alustati sõdurite loopimist kividega. Sõdurid sellele ei vastanud peale reamees Prants'u, kes venelaste suunas viskas tagasi ühe tema jalgade ette kukkunud kivi. Vise oli mõjuv, sest venelased jooksid sadama poole, kuid varsti ilmusid uue kivirahega postkontori tagant. Seekord üks postkontori juurest visatud kivi tabas reamees Prants'u pähe, kes saadud hoobi tõttu kukkus maha, kuid tõsisemaid vigastusi ei saanud. Kaklemise ajal olid sündmuse paigast eemal tantsitäre koju saatmas kapral Lass ja reamees Janus. Viimased jõudsid meeskonna ruumi ette siis, kui käis kivisõja viimane järk. Kapral Lass läks meeskonna ruumi, Janus jäi välja südustikku jälgima. Vaenulik tegevus lõppes siis, kui sõdurid olid

läänud oma eluruumidesse. Meeskonna eluruumile kallale ei tungitud.

Juurdluste esitamiseks 1. jal. rüg. ülem ja Narva kaitseringkonna ülem paluvad korraldust, et ära keelataks igasugused koosviibimised ja pidustused Vasknarva seltsimajas, sest seal juhtuvat alati korramõiste vastaseid tegusid alkoholi mõjul kohalikkude elanikkude poolt ja et kaklemisest osavõtjad peastüüdlased Vasknarva kodanikud Mihail Haritonov ja Ivan Sokolov saaksid Vasknarvast välja saadetud.

Sündmuse kirjeldusest juurdluste põhjal selgub, et siin ei ole tegemist külaelanikkude kallaletungiga sõduritele, vaid vastastikkuse kaklemisega. Sõdurid enne tantsupeole minekut on seitsmekesi ära joonud vähemalt liitri viina. Et viina võtmine meeste sugugi ei oleks mõjunud, on raskesti usutatav, küll aga paistab olevat tõenäoline, et sõdurid just viina mõjul sattunud tülli külaelanikega. Seega ei ole sõdurid sugugi süüitud. Sõdurid on jätnud täitmata SM §§ 43 ja 65 nõuded, mille järele kaitsevälased peavad olema alati viisakad ja hoiduma eraisikutega tülli sattumast. Hoopis selle vastu paistab olevat toimitud Vasknarvas: enne peole minekut võeti tuju tõstmiseks viina, mille mõjul hiljem ei suudetud olla viisakad ega hoiduda tülist. See näitab, et Vasknarvas asuva 1. jalaväerügemendi meeskond ei ole küllalt põhjalikult kasvatatud SM nõuete vaimus.

Kõige imelikum paistab olevat kapral Lass'i arusaamine oma kõrge sõjamehe kutsesest. Peol olles teda sõimavad avalikult „tšuhnaks“ külapoised, kuid kapral Lass ei tee sellest väljagi. Ta ei katsu sõimajaid kindlaks teha, ei tee väljagi, et mitte ainult tema au ei riivata, vaid mõnitatakse kogu kaitseväge ja eesti rahvast, ta ei võta mustajaid vastutusele, vaid jääb pidule selle lõpuni.

Ometi oleks pidanud kapral Lass, mitte ainult võtma vastutusele mõnitajaid, tehes kindlaks nende isikud ja andes politseivõimude kätte, vaid ka lahkuma peolt ühes oma kaaslastega, nii nagu seda nõuab SM § 62. Hiljem, kui üldine löömine käimas, kapral Lass ei katsi maksma panna oma autoriteeti, et likvideerida korratust, ei lähe ka appi oma kaaslastele, vaid poeb arglikult meeskonna ruumi. Miks puuduvad kapral Lass'il need sõjamehe voorused, mida nõuavad SM §§ 41, 42, 48 ja eriti § 65 teine lõik. Nähtavasti kapral Lass tundis end olevat süüdi selles, et enne pidu kaaslastega napsutas ja nüüd ilmsid selle napsutamise halvade tulemused. Täismees ei jäta oma sõpru hätta, vaid läheb neid abistama. Nii toimisid kõik teised reamees Prants'ü kaaslased. Ainult kapral Lass kohkus ära, ega osanud enam midagi ette võtta, ta läks meeskonna ruumi ja kui hiljem uuesti välja tuli, jäi sündmuse külmaksa pealtvaatajaks kuni kõik lahingumehed ise oma algatusel läksid eluruumi.

Tekkinud tülist ei teadnud samal õhtul ei rühmavanem ega meeskonnaülem leitnant A. Moora. Viimasele kanti sündmusest ette alles järgmisel päeval. Seega leitnant A. Moora ei ole oma meeskonnas pannud maksma korda, mille järgi erakorralistest sündmustest temale ette kantakse viibimatult. Oma ettekandes leitnant Moora seletab, et Vasknarva tuletõrjajate majas esinevad liig sagedasti igasugu tantsuõhtud, kus viibib alati koos purjus ja lärmitsev seltskond, kus kakeldakse ja öörahu rikutakse ning kaitsevälaste aadressil igasugu sõimusõnu lendu lastakse. Samuti olevat tulnud ette varem, et meeskonna maja välisvalvurile purjuspäi kallale tungitakse ja kividega loobitakse.

Ei ole olnud juhust vähemalt poole viimase aasta kestes, et niisugustest erakorralistest juhtumistest oleks olnud Vasknarvast ettekannet. Seepärast paistab, et ka leitnant Moora ise ei kanna ette erakorralistest sündmustest, nagu valvuri kallale tungimisest, kaitsevälaste sõimamiset jne., vaikides need asjaolud surnuks, või jättes ainult oma teada. See on maksva korra jäme rikkumine. Mis puutub pidude keelusse, siis selleks ei ole tarvis mingit kaugemat korraldust oodata, vaid tuleks pöörduda kas või kohaliku politseikomisari poole, kes niisugused korratused võib oma võimuga lõpetada. Leitnant Moora kohta jääb mulje, et ta oma

kohuseid võtab pealiskaudselt nii oma ülesannete täitmises, kui sõdurite kasvatamises ja üldise kaitsevälaste au kaitse teostamises. Nii ükskõikne ja saamatu ohvitser ei kõlba eraldiasuva meeskonna ülemaks. Teda tuleb kasvatada vanemate ülemate otsesel juhtimisel paremaks kohuste täitmiseks.

Eelkirjeldatud asjaolusid arvesse võttes karistan selles asjas süüdlasi järgmiselt:

1. **Avaldan noomituse** 1. jalaväerügemendi leitnant A. Moora'le selle eest, et ta erakorralistest sündmustest ei kanna ette viibimata, ei ole suutnud kindlat sisekorda luua oma meeskonnas ja võtnud tarvitusele kõiki abinõusid oma meeskonna vastu sihitud auhaavamiste vastu;

2. **Karistan kolme ööpäevase kartseriarestiga** 1. jalaväerügemendi kapral E. Lass'i selle eest, et ta 21. septembril s. a. saades meeskonnaülemalt ühes teistega ööloa, jõi koos oma kaasteenijatega viina, läks Vasknarva tuletõrje seltsi majja tantsuõhtule, kus joodud viina mõjul tekkis kakelus sõdurite ja eraisikute vahel; ei võtnud tarvitusele abinõusid kakeluse likvideerimiseks ega enda ja teiste kaitsevälaste auhaavajate vastutusele võtmiseks.

Ühtlasi teen kõigile ülematele kohuseks alalise kontrolliga ja kasvatamisega sisendada alluvaisse kindlat riiklikku vaimu, julgust, mehisust, korrektsust ja õiget otsustamist ning ettevõtlikkust teotsemisel igas olukorras. Eriti on see nõue maksev õppeüksustes ettevalmistavate nooremate juhtide kohta. Õpetada noorematele juhtidele ja meeskonnale teotsema julgelt ja energiliselt seadustes ja määrustes ettenähtud korras. Lõtvus ja ükskõiksus kaitseväe autoriteedi mahakiskujate vastu peab kaduma! Iga isik, kes mõnitab kaitseväge või eesti rahvast, tuleb anda politsei korraldusse vastutusele võtmiseks seaduslikus korras.

Vastavatel ülematel niisugustest juhtumistest minule alati ette kanda.

J. K r u u s.
kolonel,
diviisiülema k. t.

Avaldades 1. diviisi ülema käsukirja Nr. 157 juhin kaitseleidi pealikute ja kaitseleilaste tähelepanu eriti käsukirja viimase osa peale ja palun sarnastest juhtumistest kaitseleiidus mulle ajaviitmata ettekanda.

Rakveres, 11. okt. 1934 a.

G. V a h e r.
kolonel-leitnant,
Viru Maleva pealik.

KÄSUKIRI VIRU MALEVALE.

Nr. 26

12. oktoobril 1934 a. Rakveres.

§ 1.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirja nr. 163 alusel teatan, et minu asetäitjad on maleva vanem instruktori k. t. leinant Arnold Karukäpp ja II õppepiirkonna instruktori k. t. r-n-ltn. Eduard Kaurla.

Õiendus: ljh, nr. 1500.

§ 2.

Kinnitan velsker Sulev Valdsoni I Rakvere malevkonna I kompani sannaar-pealikuks, arvates 1. okt. s. a. Õiendus: ljh, nr. 1533.

§ 4.

Üksuste juhatuse otsuste põhjal üksustesse vastuvõetud kodanikud lugeda malevasse vastuvõetuks ja arvata üksuste koosseisudesse soovivalduse lehtedel näidatud ajast arvates järgmiselt:

Saksi kompani koosseisu:

Johannes Juhani p. Torm, Arnold Juhani p. Vester.

Maleva staabi komando koosseisu:

Villem Aleksandri p. Lillendbach.

I Rakvere malevkonna õppurkompani koosseisu:

Viktor Tõnise p. Papp, Ilmar Tõnise p. Papp, Evert Antoni p. Reoseller, Erich Gustavi p. Pruul, Elmar Eduardi p. Veide, Osvald Johannese p. Kolk, Albert Jüri p. Jõgis, Aleks. Miku p. Vilu, Robert Leopoldi p. Schmidt, Leonhard Gustavi p. Reinmann, Alfred Joosepi p. Samm, Aleksander Augusti p. Luht, Heinrich Hindreku p. Kala, Erich Pauli p. Meisner, Rudolf Kustavi p. Lett, Elmar Antsu p. Öundok, Artur Johannese p. Räitsakas, Paul Alderi p. Seene, Endel Augusti p. Abner, Lembit Eduardi p. Saukas, Voldemar Gustavi p. Eigi, Vänjo Ferdinandi p. Heerde, Heinrich Jaani p. Neelukse.

Lüganuse kompani koosseisu:

Arnold Mardi p. Paavo, Aleksander Jakobi p. Innus, Karl Alderi p. Paavo, Adolf Tiido p. Muda, Benno Johani p. Muda, Anton Johani p. Normak, Richard Aleksandri p. Trummar, Anton Jaani p. Innus.

Õiendus: ljh, nr. nr. 1504, 1534, 1521.

§ 5.

Naiskodukaitse Saksi jaoskonna juhatuse otsuse põhjal vastuvõetud kodanikud lugeda ringkonda vastu võetuks ja arvata Saksi jaoskonna

koosseisu sooviavalduse lehtedel näidatud ajast arvates:

Helene-Julianne Aalbau, Elsa Dörring, Meeta-Emilie Preemet, Helene-Marie Vaino, Elsa Torm, Hilda-Marie Pruual.

Õiendus: ljh. nr. 1520.

§ 6.

Maleva koosseisust ja üksuste nimekirjadest mahakustutada kaitseliitlasi järgmiselt:

Peresaare üksikrühma koosseisust

Elukoha muutmise tõttu — Elmar Allmann, arvates 26. sept. s. a.

K.-Järve kompani koosseisust:

Tervislistel põhjustel — Maks Verner, arvates 10. sept. s. a.

Kaitseliidu tegevusest mitte osavõtmise tõttu — Aleksander Michailov, Karl Nimvals, Karl Troon, arvates 10. sept. s. a.

Jõhvi alevi patarei koosseisust:

Elukoha muutmise tõttu — Aleksander Pajo, arvates 1. okt. s. a.

Rakvere suurtükiväe divisjoni koosseisust:

Elukoha muutmise tõttu — Herbert Jaanson, arvates 14. juunist s. a. Andrei Krassel, arvates 3. okt. s. a. ja patarei nr. 2 pealik J. Määr, arvates 20. sept. s. a.

I Rakvere malevkonna koosseisust:

Elukoha muutmise tõttu — Arnold Taho, Eduard Mark, Oskar Herne, arvates 1. okt.

Kaitseväeteenistusse mineku tõttu — Boris Volkov, Arnold Alliksmann, Aksel Ehrenpreis, Richard Kull, Arnold Sule, arvates 1. okt. s. a.

Omavalitsuse soovil — Artemi Paalberg, arvates 1. okt. s. a.

Jõhvi alevi patarei koosseisust:

Kaitseliidu tegevusest mitte osavõtmise tõttu — Arnold Martinson, Friedrich Tarss, Meinhard Papp, Karl Madisepp, Meinhard Lein, arvates 25. sept. s. a.

Õiendus: ljh. nr. 1507, 1536, 1508, 1537, 1535 1528, 1517, 1522, 1521.

§ 7.

Ringkonna koosseisust ja jaoskondade nimekirjadest mahakustutada liikmeid järgmiselt:

Peresaare jaoskonna nimekirjast:

Elukoha muutmise tõttu — Helene Veegel, Leida Kakason, Amanda Maasik, Aliide Kaasik, Aliide Bachmann, Leontine Neimann, arvates 28. sept. s. a.

Rakvere linna jaoskonna koosseisust:

Elukoha muutmise tõttu — jaoskonna esinaine pr. L. Narits, arvates

12. okt. s. a.

Õiendus: ljh. nr. 1530, 1511.

§ 8.

Vabastan Rakvere suurtükiväe divisjoni jaoskonna esinaine pr. L. Pallopi jaoskonna esinaine kohuste täitmisest omal soovil, arvates 4. okt. s. a. ja viin üle Rakvere linna jaoskonna koosseisu, samast ajast arvates.

Õiendus: ljh. nr. 1530.

§ 9.

Lugeda üleviiduks elukoha muutmise tõttu Sõmeru kompani malevlane Johannes Supp Kohtla kompani koosseisu, arvates 1. okt. s. a.

Õiendus: ljh. nr. 1519.

§ 10.

Lugeda üleviiduks Rakvere suurtükiväe divisjoni kaitsel. Bernhard Must omal soovil I Rakvere malevkonna õppurkompani koosseisu, arvates 1. okt. s. a.

Õiendus: ljh. nr. 1516.

§ 11.

K. Järve kompani kl. Aleksander Schmidt lugeda omal soovil tegevliikme kohustest vabastatuks ja arvata toetajaks liikmeks, arvates 1. okt. s. a.

Õiendus: ljh. nr. 1522.

§ 12.

Heidan kaitseliidust jäädavalt välja Saksi kompani kaitseliitlase Karl Laasimer'i, arvates 2. okt. s. a. ebasüüdsa ülalpidamise pärast ja kui kohtualuse.

Õiendus: ljh. nr. 1521.

§ 13.

Käskkirja 25 § 8 õienduseks lugeda Kunda jaoskonda vastuvõetuks Haide Niinepuu, mitte Alide Niinepuu.

Alguskirjale allakirjutanud:

G. V a h e r,
kolonel-leitnant,
Viru Maleva pealik.

Ärakiri.
Ringkiri.

KAITSELIIDU PEASTAABI
ÜLEM.

10. oktoobril 1934 a.

Nr. 102.

Tallinn.

Kõigile malevate pealikutele.

Möödunud aasta eeskujul korraldatakse kaitseliidu ohvitseride auastmes kõrgenduse katseid novembrikuu algul. Peastaap korraldab katseid sooritada soovijatele ohvitseri-

dele ettevalmistuse kursuse 4 päeva kestusega 1.—5. nov. Tallinnas, õppe-spordi osakonna korraldusel.

Aukõrgenduse katsed algavad kohe järgmisel päeval pärast kursust. Palun teatada 20. oktoobriks:

— kes Teie maleva kaitseliidu ohvitseridest soovivad aukõrgenduse katsetest võtta osa;

— ametkoht kaitseliidus;

— missuguses väeliigis ja auastmes soovib kõrgendust.

Iga kursusest või katsetest osavõtta soovija kohta saata peastaapi:

— ärakiri kaitseväeteenistuse kirjast;

— teenistuse käik kaitseliidus.

Kursustel võetakse läbi ained katsete kava järele, vastavalt ohvitseride kutseliigile ja ülendatava auastmele. Et kaitseliidu ohvitserid ettevalmistatult katseile ilmuks on vajalik, et kõik katseid sooritada soovijad ohvitserid peastaabi poolt korraldatud sellekohase kursuse teeks läbi.

Korter kursustele on tasuta Tallinnas peastaabi korraldusel. Sõidu ja toidu kulud kannab iga kursuslane ise.

A. B a l d e r,
kolonel-leitnant,
Peastaabi ülema aj k t.

O. K a l i k o r m,
kapten.

Soovijatel teatada maleva staapi 19. oktoobriks s. a.

Rakveres, 11. okt. 1934 a. Nr. 1538.

G. V a h e r,
kolonel-leitnant,
Viru Maleva pealik.

Ärakiri.

VABARIIGI
OHVITSERIDE KESKKOGU
JUHATUS

—o—
8. oktoobril 1934 a.
Nr. 124.

—o—
Tallinn, Raekoja pl. 14.
Kõigile ohvitseridekogude juhatusetele.

Selle aja pärandusena, kus Eesti rahvas elas võõra võimu all, on paljudele eestlastele jäänud võõrapärase ees- ja perekonnanimed. Vaatamata ammusele võimalusele nime muuta eestipäraseks, on jäänud endise juure.

Sedasama nähet peab konstaterima ka kaitseväge suhtes. Nime järgi jääb mulje, nagu seisaks meie kaitseväge kasvatamine ja juhtimine

peamiselt muulaste ning eeskätt just meie rahva ajalooliste vaenlaste esindajate ja järeltulijate kätes.

Rahvusliku vaimu süvendamise eesmärgil on alustatud üleriiklikku aktsiooni võõrapäraste perekonnanimede muutmiseks eestipäraste vastu.

Rahvuslikus esirinnas sammuv ohvitserkond peaks siin rahvale andma eeskujut. Sellepärast Vabariigi ohvitseride keskkogu juhatus kutsus üles võõrapäraste nimega liikmeid toetama seda aktsiooni, võttes endale eestipärase nime. Sealjuures juhatus palub hoiduda surveavaldustest ükskõik kelle poolt ja millisel kujul. Ohvitser võtab endale eesti nime oma vaba tahtel.

Aktsiooni võimuse saavutamiseks ja läbiviimise hõlbustamiseks oleks soovitatav, et ohvitserid oma nimede eestistamiseks astuksid samme ühiselt. Selleks palub keskkogu juhatus koonduda Teid sooviavalduse ja need saata temale lähemal ajal ühiseks esitamiseks.

G. Jonson,
kindral-major, esimees.

M. Tuisk,
kol.-ltn., sekretär.

TÄNUAVALDUS.

Palju tänu kõigile jaoskondade esinastele ja liikmetele, kes manöövrivate puhul toilitajajana väljas olid ja paha ilma peale vaatamata oma kohustusi hästi ja nurisemata täitsid.

H. Kuldsepp,
Ringkonna esinaine.

TÄNUAVALDUS.

Kaitseliidu „Neeruti“ manöövrivate puhul tehti naiskodukaitse Rakvere linna jaoskonnale kohuseks toita üht Viru rügemendi kompanit ja manöövri lõpp-päeval külalisi.

Ülesande eduka täitmise võimaldas jaoskonna liikmete kohusetruu töö. Kõik jaoskonna liikmed, keda juhatus tööle kutsus, võtsid oma ülesandeid vastu heal meelel ja täitsid need armastuses naiskodukaitse töö vastu. See võimaldas jaoskonnal ülesanded edukalt täita.

Palun kõiki jaoskonna liikmeid, kes osavõtsid manöövritest, vastuvõtta minu südamlik tänu kohusetruu töö ja hea korra eest manöövritel.

L. Narits.

N. K. Rakvere linna jaosk. esinaine.

Mõni aasta tagasi, astudes Naiskodukaitse Rakvere linna jaoskonna

koosseisu, leidsin seal sooja õhkkonna ja armastusväärse pere. Need aastad, mis minul au oli kuuluda selle pere koosseisu ja seal kaasa töötada, on jätnud minule armsa kustumata mälestuse. Töö, mis jaoskonnas tehti, oli suunatud meile kõikidele kalli kodumaa heaks käekäiguks. See töö süveneb ja kannab head vilja.

Elukoha muutmise tõttu lahkudes sellest minule armsaks saanud perest, palun kõiki jaoskonna liikmeid vastuvõtta minu südamlik tänu suure armastuse ja lugupidamise eest, mis minu vastu olete ülesnäidanud.

Ühtlasi palun Viru ringkonna juhatus, Rakvere linna jaoskonda, Kodutütarde Rakvere jaoskonda, Viru maleva pealikut ja Rakvere I malevkonna pealikut vastuvõtta minu kõige südamlikum tänu minu saatmiseks korraldatud austusavalduste eest.

L. Narits.

N. K. Rakvere linna jaosk. esinaine.

N. K. VIRU MALEVA VANEMA KÄSUKIRI.

Nr. 6.

08. 10. 34.

§ 1.

Vabastan N. K. Viru maleva lippuri O. Vellner'i lippuri kohustest tema oma soovil, arvates 1. septembrist 1934. a.

Avaldan tänu O. Vellner'i pikaajalise kaastöö eest noorte kotkaste juhtimisel.

§ 2.

Määrän N. K. Viru maleva lippuriks A. Jõgis'e, arvates 1. septembrist 1934. a.

§ 3.

Määrän N. K. Kulina rühma värviks kuld kollase. Lipukavand otsustatakse siis, kui oma lipukavandi on esitanud N. K. Rakvere II malevkond.

§ 4.

Mõned rühmad on saatnud oma staabi koosseisud ja katsed maleva staabile kinnitamiseks. Juhin nende rühmade tähelepanu sellele, et rühma staabi koosseisu ja rühmas toimuvad katsed ei kuulu põhimääruste järele maleva staabi kinnitamisele. Katsed kinnitab vanakotkas ja katsetest tuleb teatada maleva staabile.

§ 5.

Panen ette kõigis neis rühmes, kus kotkapeogi olemas, enne uute

staapide valimist korraldada kotkapeogadele noorkotka katsed.

§ 6.

Noorte isetegevuse arendamiseks on soovitatav, et poisid korraldaksid ja juhiks oma tööd ise, sellepärast panen ette eelseisvatel valimistel valida rühma kotkaks poiss noorkotka astimes.

M. Kutti.

N. K. Viru Maleva vanem.

H. Linsi.

N. K. Viru Maleva pealik.

NOORTE KOTKASTE PEAVANEMA KÄSUKIRI.

Nr. 57.

Tallinnas, 28. septembril 1934. a.

§ 1.

Luban asuda tegevusse Noortemagistrite Ajutisel Keskusel ja kinnitan selle kodukorra ühes selles märgitud tegevuspiiridega käesoleva käskkirja lisas antud kujul.

Alus: ljh. 145.

§ 2.

Kinnitan Noortemagistrite Ajutise Keskuse nõukogu liikmeteks noortemagistrid: K. Lippingi'u, E. Vardja, A. Ohaka, R. Lahti ja E. Taks'i ning kandidaatideks nmgr-d V. Pirsko ja V. Kuhlberg'i, kõik üheks aastaks.

Alus: noortemagistrite nõupidamiskoosoleku protokoll 01. 07. 34.

§ 3.

Noorte Kotkaste peastaap kavatses korraldada 1935. a. suvel esimese noorte kotkaste üldlaagri, millest võimaldatud osavõtt kõigile noortele kotkastele. Peastaabis on laagri ettevalmistustööd juba käimas, millest osa materjale noorte kotkaste üksustele peatselt välja saadetakse. Laagri heaks kordaminekuks ja võimalikult suurema poiste arvu laagrisse ilmumiseks tuleb laagri üldettevalmistust alata ka malevais ja rühmades, milleks malevate pealikul ja kotkastel-haugastel asuda tööle niipea kui peastaabilt materjalid saadavad.

§ 4.

Noorkotka Käsiraamatu II anne—Välitegevus — on saadetud laiali malevate staapidesse välja andmiseks noorte kotkaste rühmadele ja haukaperedele. Peastaabi otsuse kohaselt 23. okt. 1931. a. saab iga registreeritud rühm ja pere kasutami-

seks ühe käsiraamatu. Malevate staapidel hoolitseda, et rühmad-pered saaksid kasutamiseks kõik ilmunud käsiraamatu anded, arvestades, et ainult registreeritud töötavate rühmade-perede käes peastaabist väljaantud käsiraamatu anded võivad olla kasutamisel.

Ühtlasi tuletan meele kõigile, et sama peastaabi otsuse kohaselt igal rühma juhil tuleb hoolitseda, et iga salk püüaks endale vähemalt ühe eksemplari käsiraamatust hankida.

§ 5.

Kaitseliidu Pärnu maleva pealiku poolt on 26. 05. 34 kinnitatud Pärnu Noorte Kotkaste Sõprade Kogu põhikiri. Nimetatud kogu on tegevust alanud ja töötab Kaitseliidu Pärnu maleva ettevõtteks.

A l u s : ljh, nr. 29.

§ 6.

Noorte Kotkaste Peastaabi ülem nmgr Johann Tedersoo on korraliselt puhkuselt tagasi jõudnud ja 25. augustil s. a. asunud ametikohuste täitmisele.

§ 7.

Noorte Kotkaste Peastaabi instruktore nmgr, Elmar Vardja viibib puhkusel 4. septembrist kuni 4. oktoobrini s. a.

J. Laidoner.

Peavanem.

J. Tedersoo.

Peastaabi ülem.

Kinnitan

28. IX. 34. a.

J. Laidoner.

Noorte Kotkaste Peavanem.

Lisa Noorte Kotkaste Pavanema käsikirjale Nr. 57, § 1.

NOORTEMAGISTRITE AJUTISE KESKUSE KODUKORD.

§ 1. Noortemagistrite ajutise keskuse ülesandeks on olla abiks eriteadlasena Noorte Kotkaste Peastaabile kõigi noorte tegevusse ja organisatsiooni ellu puutuvate küsimuste lahendamisel, Noortemagistrite keskusel on Peastaabi juures nõuandev hääl.

§ 2. Noortemagistrite ajutise keskuse organiteks on noortemagistrite üldkoosolek ja noortemagistrite nõukogu.

Ü l d k o o s o l e k .

§ 3. Üldkoosolekust võtavad osa täieõigusliste liikmetena kõik noor-

temagistrid. Sõnaõigusega võivad üldkoosolekust võtta osa kõik kotkajuhi märgiga vääristatud noorkotkad.

Kui noortemagister koosolekule tulla ei saa, peab ta päevakorras olevate küsimuste kohta saatma oma otsuse. Kiri peab saabuma kohale vähemalt 24 tundi enne koosoleku algust.

§ 4. Üldkoosoleku kokkukutsumise otsuse teeb kas N. K. Peastaabi ülem või noortemagistrite nõukogu N. K. Peastaabi ülema kinnitamisega.

§ 5. Üldkoosoleku ülesandeks on a) N. K. tegevuse üldsuunade arutamine, b) N. K. Peastaabi ülema poolt üldkoosolekule esitatud küsimuste kohta seisukoha võtmine, c) nõukogusse nõunike ja kandidaatide valimine ja d) nõukogule tegutsemisjuhiste andmine.

§ 6. Üldkoosoleku avab nõukogu esimees või üks nõukogu liikmeid. Peavanema või Peastaabi ülema kohal olles on neil koosoleku avamise eesõigus. Koosolekut juhatab valitud juhataja ja protokollib valitud protokollija. Protokolli kinnitab noortemagistrite nõukogu.

N õ u k o g u .

§ 7. Noortemagistrite nõukogu on viie liikmeline. Nõukogu liikmed valivad eneste keskest esimehe, abiesimehe ja sekretäri. Laekuri ülesandeid täidab vajaduse korral abiesimees.

§ 8. Noortemagistrite nõukogu liikmed ja kaks kandidaati valitakse üldkoosoleku poolt üheks aastaks. Nõukogu valimise kinnitab Peavanem. Kui Peavanem nõukogu esitatud koosseisus ei kinnita, nimetab Peastaap puuduva või puuduvad liikmed. Peavanem võib pikendada nõukogu volitusi, kui pole üldist vajadust üldkoosoleku kokkukutsumiseks, või kui selleks on muid takistusi.

§ 9. Nõukogu koosoleku kutsub kokku kas N. K. Peastaabi ülem või nõukogu esimees Peastaabi ülema nõusolekul.

§ 10. Noortemagistrite nõukogu võimupiiridesse kuuluvad:

1. Nõukogu majanduslikud, tege-liku asjaajamise ja üldise tegevuse juhtimise küsimused.

2. Malevate ettepanekul kotkajuhi märgiga vääristatud noorkotkaste noortemagistritöö kaitsmisele lubamine.

3. Noortemagistri töö teemide määramine.

4. Opponentide määramine noortemagistri töö kaitsmisele.

5. Kotkajuhtide esitamine Peavanemale ülendamiseks noortemagistriteks.

6. Noortemagistriks saamise korra väljatöötamine ning muutmine ja esitamine Peavanemale kinnitamiseks.

7. Noortemagistrite teenistuslehtede pidamine.

8. Noortemagistrite üldkoosolekul tehtud noortemagistri lahtiregistreerimise ettepaneku esitamine Peavanemale noortemagistri lahtiregistreerimiseks.

9. Noortemagistrite omavaheliste lahkavamate lahendamine ja üldkoosolekule noortemagistri karistamise ettepanekute tegemine.

10. Seisukoha võtmine noortemagistrite tunnusväljendiste ja noorkotkastele kotkajuhi märgi väljaandmise asjus ja tarbekorral vastavate ettepanekute tegemine.

11. Noortemagistrite ettevalmistuse korraldamine ja selleks kavade väljatöötamine.

12. Noortekotkaste tegelastevahelise sideme ja noortemagistritevahelise sõpruse ja kontakti süvendamine.

Ü l d m ä r k e d .

§ 11. Keskuse asukoha määrab noortemagistrite nõukogu Peavanema nõusolekul. Nõukogu koosolekud peetakse seal, kuhu nõunikel kergem sõita kokku.

§ 12. Noortemagistrite ajutise keskuse tegevus ja ülesanded põhjenevad Põhimäärustes noortemagistrite kogusid ja noortemagistrite liitu puutuval osal.

§ 13. Käesolev kodukord hakkab maksma kohe peale kinnitamist Peavanema poolt.

§ 14. Käesoleva kodukorra muutmist ja noortemagistri karistamist ning lahtiregistreerimist võib otsustada vaid $\frac{2}{3}$ noortemagistrite nõusolles. Mõne küsimuse otsustamiseks võib nmgr. nõukogu korraldada kõikide noortemagistrite kirjalikku hääletamist. Kirjaliku hääletuse tulemus on võrdne üldkoosoleku otsusele.

§ 15. Noortemagistrite ajutise keskuse ülesanded ja tegevus lähevad üle noortemagistrite liidule selle loomisega, noortemagistrite ajutise keskuse tegevus ja volitused loetakse lõppenuks.

Ärakiri.

E. V.
KAITSSELIIDU
ÜLEM
15. sept. 1934. a.
No 161
Tallinn.

**Kõigile kaitseleidiu malevate pealike-
tele, ÄRAKIRI noorte kotkaste
malevate pealikeutele.**

Senikauaste kogemuste põhjal ilm-
neb, et noorte kotkaste organisat-
siooni ridadest lahkuvad poisid um-
bes 17 a. vanaduses ja koguni noore-
mateski eluaastates — pärast kõoli
lõpetamist.

Selle tõttu kujuneb noorte kotkas-
te töötulemus poolikuks, kuna noo-
red 15—17 a. vanaduse ei suuda
veel kujuneda kindlaks noorte kot-
kaste organisatsioonis neisse istuta-
vates rahvuslik-riiklikes seisukohta-
des. Lahkujatest läheb üle **kaitseleii-
tu võrdlemisi väike %**. Paljud aga
sattuvad ümbruse mõju alla, kus
nende lapselikud harjumused noorte
kotkaste ridadest isamaa armastuse-
le osava ja järjekindla argumentat-
siooniga ümber kujundatakse — sa-
geli rahvuslik-riikliku mõtteviisi vas-
taseks. Et aga need aastad, 16—20,
on just kindla ilmavaate aluste kuju-
nemise ajaks, siis peab siin leidma
võimalused ja abinõud, et noored pü-
siksik meile **vajalikus mõjupiirkon-
nas kuni nende kujunemiseni kind-
lateks kodanikkudeks**, rahvuslikult
mõtlemiseks isamaa-armastajateks
poegadeks, kes mingist tuulest tõu-
gatavad pole omatud veenetes.

Noorte kotkastele ettenähtud
programmi hõlpsamaks rakendamise-
ks on tulnud ettepanek Tallinna
noortemaleva pealikult, millega arva-
takse saavutada **loomulikku ülemine-
kut noorest kotkast kaitseleililaseks**,
sisaldades kokkuvõetult järgmist:

Asutatakse noorte kotkaste eri-
rühmad, kuhu kuuluksid noored 17
kuni 20 a. Nende rühmade tegevus
areneks **kahe-suunaliselt**:

1. poistele antakse loomulik ülemi-
nek lapsea arusaamistest-püüetest
nooremehe mõtlemistulemustele ra-
jatud arusaamistele;

2. teostub üleminek mängust —
valveolekule, noorest kotkast **kaitse-
leililaseks**.

Nii viiks noorte meeste kasvatus-
lise osa **noortekotkaste** tööst läbi **noor-
temalev**, mille juures rühmad tegut-
sevad, kuna **erioskuslise (kaitsevää-
lise)** osa (umbes noorsõduri tead-
miste ulatuses) läbiviimine jääks
vastava kaitseleidiu üksuse pealiku
peale. Sellega puutuvad erirühmade

noormehed kokku vastavate kaitse-
leidiu tegelastega ja kogu üksuse elu-
ga, mille tõttu temal üleminek pä-
rast kaitsevääteenistusaja lõppu sel-
lesse kaitseleidiu üksusesse kujuneks
endastmõistetavaks.

Neid seisukohti kaalutlemiseks
saates, palun esitada Teie seisuko-
had ja võimalikud ettepanekud sel
alal peastaabile hiljemalt 1. no-
vembriks s. a.

J. Roska,
kindral-majoor.
Kaitseleidiu ülem.

J. Maide,
kolonel,
peastaabi ülem.

KORRALDUSED III ÕPPEPIIRKONNALE.

1) Jõhvi malevkonna laskeklubil
korraldada 21. okt. s. a. algusega kell
1300 Jõhvi valla kompani laskerajal
Kose-Soldinal klubi liikmeile **klubi
katsed** kõigil aladel. Peakohtunik:
Laskeklubi pealik A. Välja. Jõhvi pa-
tarei pealikul määrata kaks abikoh-
tunikku.

2) Korraldan 21. oktoobril k. a. al-
gusega kell 0900 **karikavõistlused
Iisaku kompanile**, Iisaku laskerajal.
Kompani pealikul teha kõik vasta-
vad eeltööd. Tudulinna kompani pea-
likul määrata kaks kohtunikku, kel-
lel Iisakus olla 21. 10. 34. kell 0830.

3) 4. nov. s. a. algusega kell 0800
korraldan **Jõhvi malevkonna üksuste
pealikele** Jõhvis 4-da üksiku jalaväe
pataljoni laskerajal **pealikeute püsto-
li karikavõistlused**. Lüganuse malev-
konna pealikul määrata, nimetatud
võistlustele, kohtunikudeks kolm
pealikut. Kõigil üksuste pealikul
põhjalikult tutvuneda **püstoli karika-
võistluste määrustega** ja ilmuda,

vastavalt määrustele, oma alluva ük-
suse pealikutega võistlustele 100%-
lises koosseisus. Nimetatud võistlus-
te tulemuste järele määratakse kind-
laks ka Jõhvi malevkonna parim ük-
sus püstolis laskmises, kellele ma-
levkonna juhatuse poolt antakse vas-
tav auhind.

4) Korraldan 4. nov. s. a. alguse-
ga kell 0800 Jõhvis 4. üksiku jalaväe
pataljoni laskerajal Jõhvi malevkon-
na omavahelised **täiskaliibri püssi
laskevõistlused**.

Võistlustingimused:

Laskekaugus: 300 m.;

Asend: püsti käelt, põlvelt ja la-
mades;

Laskude arv: igast asendist 5
lasku;

Aeg: iga 5-lasulise seeria laskmi-
seks 4 min.

Märkleht: 300 m. kümmeringiline
normaal märkleht.

Tabamuste näitamine: iga seeria
järele.

Proovilaske: 9, iga asendi eel ku-
ni 4.

Osavõtta võivad kõik küttide klas-
sis viibivad kaitseleililased ja lasku-
ritest kuni kuus kaitseleililast igast
üksusest üksuse pealiku määramisel.
Üksuse paremuse otsustab, ja saab
vastava auhinna, üksuse viie parima
mehe saavutus.

Võistlustele kohtunikeks määran:
mlvk. käskudetäitja plk. kpt. N. Vil-
denau, — adjudant lpn. A. Villers'i,
— side plk. V. Hämma ja — g. plk. n.
ltm. A. Erm'i.

G. Sooden.
n.-leitnant,

III õppepiirkonna instruktor.

Vastutav toimetaja: G. V a h e r.
Väljaandja: Viru Maleva Staap.

Sella Stahlbergi fibraäri
Rakveres, Tallinna tän. nr 18
Naiskodukaitse mütse.

A.-s.
„ROTERMANNI TEKASED“
ostavad

kohemaksetava raha eest kõrgema
päevahinnaga kuiva, puhast

nisu ja rukist.

Vastuvõtmine Jõhvi raudteejaamas 21.
ja 27. septembril ning 12. ja 26. okt.

Teistel päevadel **Jõhvi ladus**
Turu plats 7, telefon nr. 40.

Ladupidaja **A. VILLERS.**

Kullalepp M. Stahlberg
Rakveres, Tallinna tänav 18.
oma äri ja töötuba.